PEDAGOOG WAARSCHUWT: VOORAL IN LAGERE AFDELINGEN VERWACHTEN OUDERS VAAK TE VEEL VAN HUN KIND

‘Voetbalouders zetten hun zonen onder druk’

Hoe moedig ik mijn voetballende zoon best aan? Wat doe ik om te verhinderen dat hij gaat zweven? Vaders van bekende voetballers gaven gisteravond tips aan collega-voetbalpapa’s en -mama’s. En die goede raad is nodig, zegt pedagoog en voetbalpapa Hans Van Crombrugge. ‘Drie op de vier voetballertjes staan onder druk van hun ouders.’ **HANS JACOBS EN BART LAGAE**

Vloeken langs de lijn, op je eigen kind of een concurrent. Intimidatie. Wat in theorie een leuk uitje zou moeten zijn voor kindlief op het veld en ouder(s) langs de lijn, ontaardt vaak in hoogoplopende discussies. ‘Drie op de vier voetballertjes ervaren druk van hun ouders’, zegt de pedagoog Hans Van Crombrugge. De docent gezinswetenschappen van het Hoger Instituut voor Gezinswetenschappen legde in 2008 driehonderd voetballertjes tussen acht en vijftien jaar en honderdvijftig ouders een vragenlijst voor. ‘En dat onderzoek is ook vandaag nog altijd representatief.’

Opmerkelijk: de ouders zijn zich van geen kwaad bewust. ‘Althans, slechts tien procent geeft toe dat ze hun kinderen onder druk zetten. Als je je verstand gebruikt, weet je dat een kind onder druk zetten niet helpt. Probleem is dat de emotie tijdens een voetbalwedstrijd bovenkomt.’

Gisteravond citeerde Van Crombrugge uit zijn onderzoek tijdens een debatavond in Mechelen met vaders van bekende voetballers, onder wie de vaders van Faris Haroun (Germinal Beerschot), Björn Vleminckx (NEC), Mats Rits (Germinal Beerschot) en Marvin Ogunjimi (Genk).

©wdk

HOE LAGER HET VOETBALNIVEAU, HOE ONREALISTISCHER DE VERWACHTINGEN

Hans Van Crombrugge, pedagoog en voetbalpapa

Nieuwe Maradona’s

Van Crombrugge weet waarover hij spreekt. Twee van zijn vier zonen voetballen op hoog niveau: Hendrik (16) is doelman bij eersteklasser Standard, Marnix (15) is doelman bij tweedeklasser Tienen. De andere twee speelden op iets lager niveau. Lieven (19) voetbalde bij Tienen, verkaste wegens zijn studies naar Bierbeek en scheurde toen zijn kruisbanden – weg voetbalcarrière. Joris (21) kwam uit voor Racing Mechelen, speelt nu bij eersteprovincialer Bierbeek.

Hoe moeilijk is het om als ouder je kind een voetbaltoekomst te gunnen en er tegelijk voor te zorgen dat hij niet gaat zweven? En nog belangrijker: hoe moeilijk is het om als ouder niet te zweven – want eerlijk is eerlijk: slechts een fractie maakt het als profvoetballer? ‘Sommige clubs spelen hierin een perverse rol’, zegt Van Crombrugge. ‘Ze spiegelen ouders en/of kinderen een riante toekomst voor. In Luik bijvoorbeeld werkt de helft van de voetbalpapa’s in de hoogovens, als een club zegt dat je kind op acht jaar de nieuwe Maradona wordt, is het moeilijk om daar niet in mee te gaan. Wat vrije tijd voor het kind zou moeten zijn, een partijtje voetbal spelen, wordt dan een financiële aangelegenheid.’

Training voor ouders

Voor een goed begrip: niet alle clubs denken eerst aan het geld en dan aan het kind, zegt Van Crombrugge: ‘In het algemeen pakken clubs de begeleiding van ouder en kind beter aan dan vroeger. Ouders worden twee keer per jaar uitgenodigd voor een soort oudercontact. Er zijn zogenaamde oudertrainingen, waar papa en mama leren wat ze wel en niet mogen en hoe ze met hun kind kunnen omgaan.’ Enig probleem: hoe lager het voetbalniveau, hoe meer een voetbalclub draait op vrijwilligers, op hoger niveau is meer geld voor jeugdopleiding en dito begeleiders. Van Crombrugge: ‘Terwijl net in die lagere regionen begeleiding nodig is. Want hoe lager het voetbalniveau, hoe onrealistischer de verwachtingen, zo leert het onderzoek.’

‘Daar ben ik van geschrokken. Als je als vijftienjarige op gewestelijk of provinciaal niveau voetbalt en samen met je ouders nog droomt van een profcarrière, klopt er iets niet. Ofwel wil het kind aan de verwachtingen van zijn ouders voldoen, ofwel wordt hem zelf een onrealistisch beeld opgehangen. Ouders wier kind op hoger niveau voetbalt, zien sneller in dat er nog talent rondloopt en het niet makkelijk is om het te maken. Ze bekijken het iets realistischer. Als ik heel veel geld had, zou ik vooral investeren in begeleiding van ouderen en kinderen op lager niveau.’

VOETBALLERTJES ONDER DRUK

- Ongeveer 230.000 kinderen en jongeren zijn in België aangesloten bij een voetbalclub.
- In een grootscheeps onderzoek van pedagoog Hans Van Crombrugge zegt een op de vier kinderen dat vader ‘ontgoocheld’ is na een verloren wedstrijd.
- Een op de tien zegt dat ze een uitbrander kunnen verwachten bij een verloren wedstrijd.
- Een op de vijf vindt het geoorloofd vals te spelen als zijn ploeg zo de match kan winnen.
- Zeven op de tien zien er geen graten in een penalty te versieren.
- Twee op de drie zouden zelfs ten koste van hun beste vriend een plaatsje in het elftal willen afdwingen.

ZO DOEN ZIJ HET

©wdk

MARK, VADER VAN BJÖRN VLEMINCKX (24)

© anp

‘Ouders moeten enorm veel opofferen’

‘Wat wordt onderschat, is dat de ouders enorm veel moeten opofferen voor hun zoon’, zegt de vader van Björn Vleminckx, die momenteel bij het Nederlandse NEC speelt. ‘Hem naar de training brengen, afhalen van de training, naar wedstrijden voeren. Dat kost tijd, energie én geld. Voor wat, hoort wat, hebben we hem gezegd. Als hij het niet serieus nam, had ik liever dat hij onder de kerktoren bleef spelen. Als hij prof wilde worden, moest hij zich er volledig voor inzetten.’

‘Als ouder ben ik vrij rustig gebleven in plaats van te schreeuwen langs de lijn. We hebben Björn ook bepaalde waarden proberen mee te geven. Een ethische code is nodig, want veel ouders moet je goed begeleiden en leren hoe ze moeten omgaan met kinderen. Het resultaat is niet belangrijk bij de jeugd. Neen, een goede voetbalopleiding, dat is belangrijk, naast algemene sociale waarden. Het resultaat moet op de laatste plaats komen. Vanaf vijftien jaar is het een ander verhaal. En zodra je in de wereld van de profsport komt, is het nog anders. Als je zelf niet *flikt*, word je daar *geflikt*. Dat is spijtig, maar het is zo.’ (HJB)

‘In looppas van school naar training’

Pierre Kompany, de vader van Vincent Kompany, is zelf leraar. Hij heeft er altijd over gewaakt dat zijn zoon zoveel mogelijk school bleef lopen. ‘Vincent krijgt nu de kritiek dat hij vaak te laat komt. Maar toen hij nog in Anderlecht op school zat, ging hij altijd in looppas van school naar training.’

Toen Kompany achttien was, schreef zijn vader hem in aan de VUB. ‘In de richting handelsingenieur. Maar uiteindelijk was dat niet meer te combineren.’

Pierre Kompany vond het belangrijk dat zijn zoon ook andere hobby’s had buiten het voetbal. ‘Vincent won ooit de scholencompetitie in volleybal. Hij deed ook aan atletiek en heeft nog een Brabants scholierenrecord sprint op zijn naam. In Ganshoren ging hij met zijn broer en zus naar de Nederlandstalige scouts. En ik schreef hem ook geregeld in voor Bloso-kampen. Voor kinderen is het belangrijk dat ze kunnen ademen en niet alleen met voetbal bezig zijn.’ (BLA)

PIERRE, VADER VAN VINCENT KOMPANY (23)

©wdk ©pn

©wdk

MAHAMAT, VADER VAN FARIS HAROUN (24)

© pn

‘Ik heb spijt over wat ik vroeger geroepen heb’

Mahamat Haroun is de vader van twee voetballende broers. Faris (24) en Nadjim (21) spelen beiden voor Germinal Beerschot. Faris is er een van de smaakmakers en schopte het al tot Rode Duivel. ‘Vroeger was ik heel fanatiek langs de lijn’, bekent vader Haroun. ‘Tijdens wedstrijden was ik enorm nerveus en riep ik allerlei dingen naar mijn zonen. Nu besef ik dat ik fout zat. Ik stelde mij in hun plaats en vergat dat zij speelden. Ik heb spijt over wat ik vroeger geroepen heb.’

Volgens Mahamat Haroun hebben de ouders een belangrijke rol te spelen. Hij leidt een Franstalige vzw die voetbalouders wil begeleiden.

‘Voor jongeren van acht tot tien jaar staat het amusement voorop. Pas als je kind een profcontract tekent, mag het alles op de sport zetten. Faris tekende een profcontract bij Genk en gaf meteen zijn studies LO op. Nadjim heeft nog geen profcontract en studeert straks af in communicatie en public relations. (BLA)

‘Rode Duivels afgezegd voor wiskundetoets’

Mats Rits is, met Romelu Lukaku, de belofte van het Belgische voetbal. Zestien jaar, in de kern van Germinal Beerschot, tegelijk ook student middelbaar onderwijs ASO. Nancy Nuytkens, voetbalmama: ‘Wij vinden het belangrijk dat Mats naast een profcarrière ook zijn diploma behaalt, maar hebben daar helemaal niet moeten op aandringen. Hij vindt dat belangrijk. Onlangs moest hij met de nationale ploeg onder zeventien jaar mee op een buitenlandse trip. Hij heeft afgezegd omdat hij tien dagen weg was: een wiskundehoofdstuk moest in zijn hoofd geraken (*lacht*). Mats gaat heel graag voetballen, maar gaat ook heel graag naar school.’

Ouders krijgen geen speciale begeleiding bij Germinal Beerschot, zegt Nuytkens. ‘Daar vragen wij ook niet om. Het enige wat wij voor Mats wilden, was dat iemand van de club zijn vertrouwenspersoon speelde. Mijn man en ik werken allebei, wij kunnen hem niet elke dag van en naar de training brengen. Die man is zowel zijn chauffeur als zijn psycholoog. Als Mats ergens mee zit, wordt hij heel goed opgevangen.’ (HJB)

NANCY, MOEDER VAN MATS RITS (16)

©wdk ©pn

All rights reserved. Gebruik en reproductie enkel mits toelating van de uitgever via Mediargus NV, Barastraat 175, 1070 Brussels, TEL:(+32)2 7400970 FAX:(+32)2 7400971